

BIURO MAZOWIECKIEJ IZBY ROLNICZEJ ODDZIAŁ PŁOCK

ul. Synagalna 7a lok. 1, 09-400 Płock
tel. 24 366 33 11, e-mail: plock@mir.pl, www.mir.pl

Płock, dnia 21.05.2025 r.

Informacja dotycząca działalności Mazowieckiej Izby Rolniczej

Na mocy ustawy z dnia 14 grudnia 1995 roku o izbach rolniczych Mazowiecka Izba Rolnicza jest samorządem rolniczym, którego głównym celem i podstawowym zadaniem jest działanie na rzecz rozwiązywania problemów rolnictwa i reprezentowanie interesów zrzeszonych w nim członków. Członkami Izb są osoby fizyczne i prawne, płatnicy podatku rolnego lub podatku dochodowego z działów specjalnych produkcji rolnej oraz członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych posiadający w tych spółdzielniach wkłady gruntowe.

Izby rolnicze są instytucją publicznego zaufania, pełniącą rolę chłopskiego parlamentu, który skupia i jednoczy wszystkich rolników, niezależnie od związkowej i partyjnej przynależności. Funkcjonowanie Izby Rolniczej oparte jest o formułę społeczną, większość zadań realizowanych jest przez społecznie działających Członków organów statutowych. Obowiązkiem wybranych w gminie członków organów statutowych jest reprezentowanie interesów swoich wyborców i stałego kontaktu z wyborcami na spotkaniach, zebraniach oraz stałej współpracy z radą i zarządem powiatu, gminy, sołtysami, doradcą ODR-u, szkołami rolniczymi itp. Spotkania takie mogą być okazją do przekazywania przez wyborców przedstawicielowi izby opinii i uwag oraz podejmowania inicjatyw na terenie gminy.

W dniu 28 lipca 2023 roku zakończyła się czteroletnia VI kadencja Izb Rolniczych w Polsce. Na dzień 24 września 2023 roku Krajowa Rada Izb Rolniczych Uchwałą nr 2/2023 z dnia 22.02.2023 roku zarządziła wybory do izb rolniczych na kolejną kadencję. W gminach całego województwa mazowieckiego w wyborach bezpośrednich, rolnicy wybrali na czteroletnią, VII kadencję, 486 swoich przedstawicieli, którzy weszli w skład 37 Rad Powiatowych Mazowieckiej Izby Rolniczej.

Biuro Mazowieckiej Izby Rolniczej O/Płock przygotowało wszystkie niezbędne dokumenty (obwieszczenia, protokoły, karty do głosowania itp.) dla przeprowadzenia wyborów do izb rolniczej w 28 gminach tj. na terenie powiatu gostynińskiego w 5, powiatu płockiego w 16 i powiatu sierpeckiego – 7 gminach.

To trudne zadanie związane z prawidłowym przebiegiem wyborczym udało się dzięki bardzo dobrej współpracy samorządu rolniczego z samorządem gminy. Doskonała współpraca z pracownikami Urzędów pozwoliła sprostać wszystkim zadaniom nałożonemu na nas przez ustawodawcę.

Na pierwszych posiedzeniach członkowie rad powiatowych wyłonili ze swego grona przewodniczących rad oraz delegatów do walnego zgromadzenia.

Przewodniczącym Rady Powiatowej Mazowieckiej Izby Rolniczej w powiecie płockim wybrany został ponownie **Dariusz Nowicki z gminy Słubice, Z-cą Przewodniczącą Dariusz Myzia z gm. Bulkowo**, a delegatem na Walne Zgromadzenie MIR **Wiktor Szmulewicz z gminy Mała Wieś**.

Walne Zgromadzenie Mazowieckiej Izby Rolniczej w dniu 27 października 2023 wybrało Zarząd. Ponownie na stanowisko prezesa wybrany został **Wiktor Szmulewicz z gminy Mała Wieś powiat płocki**. Wiceprezesem Witold Konarski z gminy Baranów, z powiatu grodzkiego. Członkami zarządu: Jan Antonowicz z gminy Sochocin powiat płoński, Teresa Orowiecka z gminy Łaskarzew,

powiat garwoliński oraz Katarzyna Szymaniuk z gminy Stara Kornica, pow. łosicki. Na Delegata do Krajowej Rady Izb Rolniczych wybrano Jadwigę Czaplicką gmina Przasnysz, pow. przasnyski.

Wiktor Szmulewicz 22 listopada 2023 roku wybrany został również ponownie **Prezesem Krajowej Rady Izb Rolniczych**, którą z mocy ustawy tworzą Prezesi Izb Wojewódzkich i po jednym Delegacie do KRIR z tych Izb.

Samorząd zawodowy rolników aktywnie uczestniczy w procesowaniu ustaw i rozporządzeń dotyczących rolników, rolnictwa i terenów wiejskich. Projekty aktów prawnych opiniowane są przez członków Rad Powiatowych i przekazywane do Zarządu MIR, następnie po wypracowaniu opinii Zarząd przekazuje ją do Krajowej Rady Izb Rolniczych, która po zebraniu opinii od izb wojewódzkich opracowuje opinie zbiorczą i przekazuje ją do Sejmu RP lub Ministerstwa przygotowującego akt prawny.

Mazowiecka Izba Rolnicza na bieżąco sporządza opinie dla:

- Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Departament Nieruchomości i Infrastruktury Wsi w sprawie zezwolenia na zakup nieruchomości przez cudzoziemców,
- Marszałka Województwa w sprawie wniosków Wójtów, Burmistrzów o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR) w sprawie rekomendacji na zakup ziemi rolnej przez rolnika,
- Starostów Powiatów w zakresie dzierżawy obwodów łowieckich polnych,
- Dyrekcji Lasów Państwowych w zakresie dzierżawy obwodów łowieckich leśnych,
- Przewodniczących Rad Gmin, Miast i Gmin, Miast dot. aktów prawa miejscowego w zakresie rolnictwa i gospodarki żywnościowej np. projektów uchwał dot. podatku rolnego,
- Komorników w sprawie opinii w postępowaniu egzekucyjnym.
- Urzędów gmin do projektów zmian w studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego oraz do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

W kwietniu 2025 roku Mazowiecka Izba Rolnicza wydała:

- 16 opinii dla Marszałka Województwa Mazowieckiego w sprawie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne
- 1 opinię dla Komornika Sądowego,
- 1 opinię dla MRiRW Departament Nieruchomości i Infrastruktury Wsi w sprawie zezwolenia na zakup nieruchomości przez cudzoziemca,

Dodatkowo raz w tygodniu Mazowiecka Izba Rolnicza przekazuje informacje cenowe do Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej.

Przewodniczący Rady oraz wszyscy członkowie Rad Powiatowych powołani są do składów:

- komisji ds. wyceny zwierząt w przypadku wystąpienia chorób zwalczanych z urzędu np. choroba Aujeszkiego u świń czy białaczka bydła.
- komisji odwoławczej powołanej przez Nadleśnictwa szacującej straty wyrządzone w uprawach lub plodach rolnych przez zwierzyńę łowną.
- komisji powołanych przez Wojewodę do szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej znajdujących się na terenie województwa mazowieckiego, w których wystąpiły szkody spowodowane przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne.

Ponadto w br. przedstawiciele MIR zostali zgłoszeni do prac :

- w Zespole ds. analizy szans i zagrożeń oraz potencjalnych kierunków rozwoju obszarów wiejskich do 2030 roku;
- w Zespole opiniodawczo – doradczym marszałka w zakresie przygotowania projektów uchwał dotyczących podziału lub zmiany podziału województwa mazowieckiego na obwody łowieckie oraz

w Komisji Konkursowej VI edycji etapu wojewódzkiego ogólnopolskiego konkursu „Doradca Roku”;

- w wojewódzkiej Komisji Konkursowej „Agroliga 2025”.

Przewodniczący Rad Powiatowych pracują również w Powiatowych Radach Rynku Pracy oraz reprezentują Izbę Rolniczą na wielu spotkaniach organizowanych przez Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski, MODR czy Starostwa Powiatowe.

Ponadto Mazowiecka Izba Rolnicza organizuje lub współorganizuje z innymi instytucjami:

- targi, wystawy, pikniki, Dni: Kukurydzy, Buraka, Papryki, Ogórka, Ziemniaka, Miodu, Wystawy zwierząt Hodowlanych w Płoniawach Bramurze, Mazowieckie Dni Rolnictwa wystawiając stoiska informacyjne przygotowywane przez Oddziały Biura MIR
- szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe rolników,
- wyjazdy studyjno-szkoleniowe, spotkania, dyskusje, debaty, konferencje i konkursy z udziałem przedstawicieli członków izby rolniczej.

W ostatnim okresie (kwiecień) opiniowaliśmy m. inn.:

- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i wypłaty pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 1. Wsparcie zrównoważonego rybołówstwa oraz odbudowy i ochrony żywych zasobów wodnych objętego programem Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027;
- ✓ Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne;
- ✓ Projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przechowywania nawozów naturalnych;
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej dżemów, konfitur, galaretek, marmolad, powideł śliwkowych oraz słodzonego przecieru z kasztanów jadalnych
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem rzekomego pomoru drobiu;
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie stawek płatności w ramach schematów na rzecz dobrostanu zwierząt za 2024 r.;
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;
- ✓ Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu oraz niektórych innych ustaw;

- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wzoru deklaracji uproszczonej w sprawie podatku akcyzowego od nabycia wewnątrzwspólnotowego wyrobów akcyzowych objętych stawką podatku akcyzowego inną niż stawka zerowa;
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania przetargów na dzierżawę nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa;
- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw;
- ✓ Projekt zmiany wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji I.13.3 Promowanie, informowanie i marketing dotyczący żywności wytwarzanej w ramach systemów jakości żywności;
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego;
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych warunków utrzymywania psów i kotów w schroniskach dla zwierząt;
- ✓ Projekt rozporządzenia MRiRW zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Zarządzanie zasobami wodnymi” w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;
- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (UD22);
- ✓ Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw;
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach wsparcia inwestycji leśnych lub zadrzewieniowych oraz w formie premii z tytułu zalesień, zadrzewień lub systemów rolno-leśnych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027;
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie liczby punktów, jaką przypisuje się stwierdzonej niezgodności, oraz procentowej wielkości kary administracyjnej w zależności od liczby punktów przypisanych stwierdzonym niezgodnościom.

Wszystkie Organy Statutowe wykonują swoje zadania społecznie, przy pomocy Biura. W strukturze Biura Mazowieckiej Izby Rolniczej jest Biuro Zarządu w Parzniewie oraz Oddziały Biura w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu, Siedlcach i Warszawie.

W Oddziale Płockim Biura MIR zatrudnione są 2 osoby, które obsługują 28 gmin z 3 powiatów (gostynińskiego, płockiego i sierpeckiego).

Pracownicy Biura Izby zapewniają prawidłowe zgodne z ustawą i statutem funkcjonowanie izby, zobowiązani są do analizy zapisów w przesłanych projektach, zderzeniu ich z obowiązującymi (w przypadku aktów prawnych zmieniających). Po konsultacji z Przewodniczącymi oraz członkami Rad Powiatowych zobowiązani są do przesłania uwag do Zarządu Mazowieckiej Izby Rolniczej, następnie wypracowaną opinię Zarząd przekazuje do Krajowa Rad Izb Rolniczych, która po zebraniu opinii od izb wojewódzkich opracowuje opinie zbiorczą i przekazuje ją do Sejmu RP lub Ministerstwa przygotowującego akt prawny.

Prace Oddziału Biura Mazowieckiej Izby Rolniczej w Płocku koncentrują się również na udzielaniu rolnikom, członkom izby porad i pomocy rolnikom m. inn:

- w doradzaniu i wypełnianiu wniosków elektronicznych przy użyciu aplikacji eWniosekPlus do ARiMR o przyznanie płatności bezpośrednich wraz ekoschematami, płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych, ekologicznych, ONW oraz zalesieniowych
- w wypełnianiu wniosków do ARiMR w zakresie dopłat z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego, kategorii elitarny lub kwalifikowany,
- w wypełnianiu wniosków o zwrot akcyzy na paliwo rolnicze,
- pomoc w wypełnianiu wniosków papierowych lub wniosków na Platformie Usług Elektronicznych (PUE) ARiMR dla producentów rolnych, którym zagrażała utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją federacji rosyjskiej wobec Ukrainy,
- pomoc w wypełnianiu wniosków na PUE ARiMR o przyznanie wsparcia na wymianę w gospodarstwach rolnych pokryć dachowych wykonanych z materiałów zawierających azbest.
- w spisywaniu umów dzierżawy gruntów oraz na pomocy i konsultacjach dot. realizacji tych umów,
- w pisaniu odwołań do Oddziału Regionalnego ARiMR oraz Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego od decyzji Kierowników Biur ARiMR i Dyrektora Oddziału Regionalnego odmawiających przyznania płatności bezpośrednich czy z działań PROW,
- w pisaniu wystąpień interwencyjnych do instytucji obsługujących rolnictwo - Ministerstwa Rolnictwa, ARiMR, Urzędów Gminy, KRUS-u, Inspektoratów Weterynarii, IORiN, w istotnych dla rolników sprawach,
- w rozwiązywaniu konfliktów z Kołami Łowieckimi i pomocy w szacowaniu szkód łowieckich,
- doradztwo w sprawach indywidualnych rolników i ich rodzin.

Wypoczynek dla dzieci rolników.

Biuro Mazowieckiej Izby Rolniczej prowadzi nabór dzieci rolników ubezpieczonych w KRUS-ie na wypoczynek letni i zimowy organizowany przez Krajową Radę Izb Rolniczych. w ramach programu promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej. Z wypoczynku mogą skorzystać dzieci i młodzież szkolna w wieku do 16 lat których przynajmniej jedno z rodziców/opiekunów prawnych jest ubezpieczone w pełnym zakresie lub jest uprawnione do świadczeń z KRUS (tj. pobiera emeryturę lub rentę) w okresie w jakim jest organizowany wypoczynek.

Wypoczynek dofinansowany jest ze środków Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników.

W 2025 roku do kolonii letnich FSUSR dofinansowuje każdego uczestnika w kwocie 1.200,00 zł, natomiast koszt rodzica/opiekuna prawnego dziecka wynosi 950,00 zł.

Obecnie Biuro Mazowieckiej Izby Rolniczej prowadzi nabór na 9-dniowe kolonie:

- **29 czerwca - 7 lipca 2025 roku - Ośrodek Wczasowy Lazur, Poddąbie - rekrutację prowadzi Biuro MIR oddział Płock – tel. 24 3663311**
- 17 - 25 sierpnia 2025 roku - Ośrodek Wypoczynkowy „Lazur BIS”, Rowy - rekrutację prowadzi Biuro MIR Warszawa, Ciechanów, Ostrołęka, Radom i Siedlcach.

Dodatkowo Mazowiecka Izba Rolnicza jako jedyna Izba w kraju złożyła ofertę na organizację wypoczynku letniego w formie półkolonii - 5 turnusów dla dzieci rolników z dofinansowaniem z Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników.

Z terenu powiatu plockiego zawnioskowano o organizacje pólkolonii na terenie gminy Bulkowo i Mała Wieś.

Obie formy wypoczynku cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem.

Bezpłatne porady prawne dla rolników..

W Biurze MIR Oddział w Plocku dyżur pełni Radca Prawny, który (po uprzednim telefonicznym uzgodnieniu z Biurem MIR O/Plock) udziela w każdą pierwszą środę miesiąca od godz. 12.30 – bezpłatnych porad prawnych rolnikom i pisze stosowne pozwys z zakresu kodeksu cywilnego, karnego, rodzinnego i administracyjnego.

Mazowiecka Izba Rolnicza zaprasza do odwiedzani swojej strony – www.mir.pl - gdzie zamieszczane są ważne i pilne informacje dla rolników (o działaniach i terminach ich realizacji) oraz działaniach podejmowanych przez Mazowiecką Izbę Rolniczą.

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Zarząd Mazowieckiej Izby Rolniczej - jak każda izba wojewódzka - po analizie i wypracowaniu nadesłanych opinii i wniosków przekazuję je do Krajowej Rady Izb Rolniczych (KRIR), która po zebraniu opinii od izb wojewódzkich opracowuje opinie, stanowiska, wnioski i przesyła je do administracji rządowej.

Ponadto Zarząd KRIR występuje w tematach dotyczących zarówno analizy aktualnych problemów w sektorze rolnym, jak i otrzymywanych do zaopiniowania projektów aktów prawnych:

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych (KRIR) na podstawie wniosków izb wojewódzkich w ostatnim okresie występował m.in. w sprawach na które otrzymał odpowiedzi:

1/ W odpowiedzi na wnioski KRIR sprawie obniżenia stopnia ochrony wilka w UE z „ściśle chronionego” na „chroniony” Ministerstwo Klimatu i Środowiska przekazało następujące wyjaśnienia:

Z niepokojem odnotowujemy, że podczas posiedzenia Komitetu Stałych Przedstawicieli Rządów Państw Członkowskich przy Unii Europejskiej (COREPER) w dniu 16 kwietnia 2025 r., Polska wstrzymała się od głosu, przyjmując neutralne stanowisko wobec wniosku Komisji Europejskiej. Dodatkowo, zgodnie z informacjami przekazanymi przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, nie planuje się obecnie zmian w krajowym systemie ochrony wilka, który nadal pozostaje objęty ścisłą ochroną.

Pragniemy podkreślić, że dla polskiego rolnictwa, które doświadcza coraz większych szkód spowodowanych przez rosnącą populację wilka, jednoznaczne i zdecydowane stanowisko Rządu RP jest niezwykle istotne. Wierzymy, że uwzględnienie argumentów środowisk rolniczych przyczyni się do znalezienia rozwiązań umożliwiających zrównoważone zarządzanie zasobami przyrody, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa i stabilności produkcji rolnej.

W związku z powyższym, wnioskujemy o rozpoczęcie prac nad dostosowaniem krajowego systemu ochrony wilka do zmienionego statusu na poziomie UE, co umożliwi skuteczne zarządzanie populacją tego gatunku w Polsce.

2/ Zarząd KRIR zwrócił się do Ministra Obrony Narodowej Pana Władysława Kosiniaka-Kamysza o uregulowanie zasad powoływania rolników na ćwiczenia rezerwistów Wojska Polskiego, z uwzględnieniem specyfiki prac rolnych.

Obecnie obowiązujące przepisy nie przewidują wyłączenia rolników od obowiązku powołania na ćwiczenia wojskowe i zdarzają się przypadki powoływania rolników w okresach intensywnych prac polowych, co prowadzi do trudności w prowadzeniu gospodarstw rolnych. Brak jednoznacznych przepisów regulujących terminy powołań może prowadzić do nieporozumień i utrudnień w działalności rolniczej.

W związku z powyższym, wnioskujemy o wprowadzenie jasnych i jednoznacznych przepisów, które określą zasady powoływania rolników na ćwiczenia wojskowe, z uwzględnieniem sezonowości prac rolnych. Proponujemy, aby powołania te odbywały się wyłącznie w okresach, gdy natężenie prac w gospodarstwach jest najmniejsze, tj. w miesiącach jesienno-zimowych.

3/ Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o przedstawienie szczegółowych informacji dotyczących procedur kontroli granicznej Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie przywozu żywych zwierząt i produktów rolnych.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pismem z dnia 16 maja 2025 r., przedstawiło następujące wyjaśnienia dotyczące aktualnych procedur kontroli granicznej w odniesieniu do przywozu żywych zwierząt i produktów rolnych.

W związku z wystąpieniem ognisk pryszczycy na Słowacji i Węgrzech, na granicy ze Słowacją i Czechami w województwach: podkarpackim, małopolskim, śląskim, opolskim i dolnośląskim prowadzone są całodobowe kontrole przesyłek zwierząt wrażliwych na chorobę oraz produktów stanowiących wysoki czynnik ryzyka zawleczenia tej choroby.

Podczas kontroli, weryfikacji podlega dokumentacja towarzysząca przesyłkom zwierząt wrażliwych (pochodzenie zwierząt, świadectwa zdrowia, paszporty, dokumenty przewozowe, dokumentacja mycia i dezynfekcji środków transportu), oznakowanie i stan zdrowia zwierząt.

Ponadto, pojazdy przewożące zwierzęta parzystokopytne są kierowane do punktów dezynfekcji przy przekraczaniu granicy polskiej. Przejścia graniczne, przez które przejeżdżają transporty zwierząt są zabezpieczane m.in. przez montaż bramek dezynfekujących, umożliwiających dezynfekcję ciężarówek transportujących zwierzęta.

W celu organizacji skutecznej dezynfekcji pojazdów, ruch towarowy dla samochodów transportujących żywe zwierzęta parzystokopytne, w szczególności z gatunków bydło, owce, kozy, świny oraz produktów pochodzenia zwierzęcego, wprowadzanych na lub przez terytorium Polski, został przekierowany do następujących przejść granicznych:

- w województwie podkarpackim – przejście graniczne Barwinek,
- w województwie małopolskim – przejście graniczne Chyżne,
- w województwie śląskim – przejście graniczne Boguszowice – Cieszyn i autostrada A1 –Gorzyczki dla ruchu z terytorium Czech oraz przejście graniczne Zwardoń dla ruchu z terytorium Słowacji,
- w województwie opolskim – przejście graniczne Trzebinia,
- w województwie dolnośląskim – przejście graniczne Kudowa Słone.

W celu uniemożliwienia przejazdu innymi przejściami samochodów przewożących zwierzęta parzystokopytne wprowadzone zostały patrole Policji i Straży Granicznej na drogach, którymi możliwy jest przejazd samochodów ciężarowych, które mogłyby omijać miejsca dezynfekcji.

Takie same działania, jakie zostały wprowadzone na południowej granicy Polski, związane z kontrolą i dezynfekcją pojazdów, wprowadzono także w innych państwach, np. w Czechach, Austrii. Wynika to z faktu, że jest to jedyna możliwa i w dużej mierze skuteczna ochrona przed zawleczeniem choroby na terytorium kraju. Rygorystyczne przestrzeganie przez wszystkie strony związane z produkcją zwierzęcą (rolnicy, przewoźnicy, pośrednicy) zasad, w tym m.in. w zakresie zakupów zwierząt z wiadomego źródła, dokładnej dezynfekcji środków transportu, minimalizuje ryzyko zawleczenia choroby do Polski.

Szczególne, bieżące i rzetelne informacje odnośnie do pryszczycy, w tym ulotka, plakat i przewodnik bioasekuracji dla gospodarstw utrzymujących parzystokopytne zwierzęta gospodarskie, są dostępne na stronach MRiRW oraz na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii pod adresem <https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/pryszczycza>.
ndlowych z Ukrainą

4/ W odpowiedzi na wniosek KRIR Ministerstwo Klimatu i Środowiska udzieliło następujących informacji na temat szkód wyrządzanych przez dzikie zwierzęta.

Na wstępie pragnę zauważyć, że użyty w Pana piśmie termin „zwierzyna” odnosi się do zwierząt łownych takich jak wspomniany dzik czy łos, natomiast w przypadku zwierząt takich jak wilk czy żubr mówimy o „zwierzętach chronionych”. Zbiornym pojęciem dla tych dwóch grup jest termin „dzikie zwierzęta”. Powyższe ma o tyle znaczenie, że status zwierzęcia determinuje zakres prawa, które jest w stosunku do niego obowiązujące.

Zwierzęta łowne

Odnosząc się do szkód powodowanych przez zwierzęta łowne pragnę zauważyć, że posiadane dane nie potwierdzają wzrostu występowania szkód w uprawach i płodach rolnych. W skali całego kraju szkody są szacowane przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich oraz podmioty reprezentujące Skarb Państwa o czym świadczą dane publikowane w Roczniku Statystycznym Leśnictwa. Dla przykładu w poszczególnych łowieckich latach gospodarczych dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich wypłacili za straty wyrządzone przez określone gatunki zwierząt łownych w uprawach i płodach rolnych odpowiednio 2015/16 – 73 510, 8 tys. zł odszkodowań, w 2020/21 – 105 445,8 tys. zł., w 2022/23 – 112 321 tys. zł oraz 2023/24 – 86 915,7 tys. zł. Tak więc publikowane dane nie potwierdzają wzrostu wypłaconych odszkodowań, a tym samym szkód w uprawach i płodach rolnych.

W odniesieniu do szkód wyrządzonych przez łosie szacowanie jest prowadzone przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe w obwodach łowieckich leśnych i zarząd województwa w obwodach łowieckich, a środki na odszkodowania wypłacane z budżetu państwa. Populacja łosia w skali kraju jest nierównomiernie rozproszona. W województwach dolnośląskim, śląskim, lubuskim, opolskim, śląskim i zachodniopomorskim w 2023 r. szkody nie występowały. W pozostałych województwach za szkody wyrządzone przez łosie w 2023 r. wypłacono 18 235 tys. zł odszkodowań. Liczebność populacji oraz wielkość wyrządzonych szkód przez ten gatunek podlega analizie w tut. resorcie, jednak na chwilę obecną nie są prowadzone prace legislacyjne mające na celu przywrócenie okresu polowań na łosie, co mogłoby się spotkać z dużym niezadowoleniem społecznym.

Dodatkowo informuję, że w Uchwale nr 14 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia zasad selekcji osobniczej i populacyjnej zwierząt łownych oraz zasad postępowania przy ocenie prawidłowości odstrzału w Polsce kilkakrotnie zmienianej w latach 2018, 2020, 2022, 2023, ustalone zostały minimalne liczebności zwierząt łownych, które gwarantują możliwość prowadzenia prawidłowej gospodarki łowieckiej. Jednak ustalenie maksymalnych liczebności zwierząt łownych jest trudne do wykonania z uwagi na fakt, że liczebność zwierzyny powinna być zawsze dostosowana do pojemności danego siedliska, tak aby możliwe było prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej w sposób gwarantujący istnienie szkód na poziomie gospodarczo znośnym.

Ponadto limity zwierząt do odstrzału określają dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich na podstawie wiosennej inwentaryzacji zwierzyny w rocznych planach łowieckich. W toku opiniowania plany są przekazywane wójtom, burmistrzom, prezydentom miast oraz właściwym terytorialnie izmom rolniczym, które mogą wnioskować o podniesienie limitów odstrzałów na dany gatunek w przypadku występowania istotnych szkód w uprawach i płodach rolnych. Na koniec zwracam uwagę iż, w nowelizacji ustawy Prawo łowieckie[1], która miała miejsce w 2018 r. wprowadzono znaczące zmiany w modelu szacowania szkód. Wprowadzona została możliwość wniesienia odwołania od ustalonej przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego, w trakcie ostatecznego szacowania szkód, wysokości odszkodowania i ustalenie sposobu postępowania w sytuacji potrzeby skierowania sprawy do sądu. Ponadto na podstawie znowelizowanych przepisów ustawowych w sprawie szacowania szkód wydane zostało rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 kwietnia 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków szacowania szkód w uprawach i płodach rolnych (Dz. U. poz. 776). Rozporządzenie powyższe szczegółowo doprecyzowało sposób postępowania przy szacowaniu szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne oraz wzory protokołów szacowania tych szkód, co znacznie ułatwia postępowanie w tym zakresie.

Dodatkowo zwracam uwagę na fakt, że Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe organizuje szkolenia w zakresie szacowania szkód skierowane do kół łowieckich i rolników, co również pozytywnie wpływa na poprawę jakości prowadzonego szacowania.

Zwierzęta chronione

Odnosząc się natomiast do szkód powodowanych przez zwierzęta chronione, należy podkreślić, że podstawową formą ochrony dobytku przed szkodami jest jego zabezpieczenie. Zbieżne stanowisko wyraził również Trybunał Konstytucyjny w swoim wyroku z 28 września 2015 r. (sygn. akt K 20/14), w którym stwierdził, iż „Obowiązkiem właściciela jest dbałość o swój majątek i podejmowanie starań w celu jego ochrony. Właściciel lub użytkownik mienia przewidując możliwość wyrządzenia szkody przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową,

w pierwszej kolejności sam powinien podjąć stosowne czynności, zmierzające do uniknięcia szkody lub zminimalizowania jej rozmiarów”.

Należy przy tym zauważyć, że mimo to ustawa o ochronie przyrody[1] (dalej uop) przewiduje pomoc państwa osobom narażonym na straty finansowe powodowane m.in. przez wilki i żubry. Na podstawie art. 126 ust. 4 uop właściciele lub użytkownicy gospodarstw rolnych i leśnych mogą współdziałać z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, a na obszarze parku narodowego – z dyrektorem tego parku, w zakresie sposobów zabezpieczania upraw i plodów rolnych, lasów oraz zwierząt gospodarskich przed szkodami powodowanymi m.in. przez ww. zwierzęta. Współdziałanie to może obejmować budowę urządzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom, finansowane z budżetu właściwego miejscowo dyrektora parku narodowego lub regionalnego dyrektora ochrony środowiska, w ramach zawartych umów cywilnoprawnych.

Realizacja ww. zadania jest jednak często kosztowna, zwłaszcza dla regionalnych dyrekcji ochrony środowiska na terenie których występują duże populacje zwierząt, za których szkody odpowiada skarb państwa.

Koszt zabezpieczeń przeciwko szkodom spowodowanym przez gatunki chronione poniesiony przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska w latach 2020-2022 wyniósł 2 587 548 zł odpowiednio (dot. wszystkich 5 gatunków zwierząt):

2020 r.– 574 892 zł

2021 r.– 1 211 458 zł

2022 r.– 801 197 zł

Nie jest więc możliwe bezkosztowe rozwiązanie problemu szkód wyrządzanych przez zwierzęta chronione. Muszą być bowiem zapewnione środki finansowe na zabezpieczenia.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że o ile w ciągu ostatnich 6 lat wartość wypłaconych odszkodowań wzrosła, już sama liczba zgłoszeń pozostaje na podobnym poziomie. Biorąc pod uwagę wzrost cen notowany w ciągu ostatnich kilku lat, nie można jednoznacznie stwierdzić znaczącego wzrostu szkód wyrządzanych przez ww. zwierzęta.

Szkody wyrządzane przez ptactwo Odnosząc się do drugiego punktu Pana pisma, informuję, że zagadnienie szkód wyrządzanych przez dziko występujące gatunki ptaków w uprawach rolnych jest znane organom ochrony przyrody w Polsce. Z uwagi na specyfikę wyrządzanych szkód przez ptaki szacowanie szkód nie jest możliwe, tak jak ma to miejsce w przypadku innych gatunków (gatunków łownych i chronionych za które przysługują odszkodowania – wilk, ryś, żubr, bóbr europejski, niedźwiedź brunatny,łoś, jeleń, sarna, dzik, daniel). Nie jest możliwe zatem zastosowanie tego samego systemu wypłat odszkodowań co do innych gatunków, natomiast należałoby dążyć do wprowadzenia systemu rekompensat lub dopłat za wyrządzone szkody.

W mojej opinii zasadne jest wypracowanie systemowych rozwiązań w postaci stałych dopłat lub rekompensat, w szczególności dla hodowców ryb i rolników za straty poniesione z tytułu żerowania ptactwa. Być może rozwiązaniem byłyby dopłaty wypłacane w charakterze stałych dofinansowań za usługi ekosystemowe. Jednak powyższe rozwiązanie wymaga corocznego zabezpieczenia znacznych środków finansowych w budżecie państwa.

W dniu 22 stycznia 2024 r. do Sejmu RP wpłynął poselski projekt ustawy o rekompensatach za szkody wyrządzane przez ptaki. W dniu 19 marca 2024 r. projekt ten został skierowany do I czytania w komisjach (Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi). Resort środowiska ma jednak zastrzeżenia co do obecnego brzmienia ww. projektu ustawy, m.in. z uwagi na fakt, że obecne zapisy będą w pewnym stopniu ograniczały możliwości przyznawania odszkodowań rolnikom i hodowcom ryb w wybranych regionach kraju.

Niezależnie od powyższego, w tym miejscu warto również podkreślić, że w orzeczeniu z 21 lipca 2014 r. sygn. akt K 36/13 Trybunał Konstytucyjny opowiedział się przeciwko całkowitej automatyzacji refundacji szkód, zwracając uwagę, że działania odszkodowawcze

Skarbu Państwa winny być powiązane z oceną działań prewencyjnych podejmowanych przez właścicieli i posiadaczy mienia, w którym zaistniała szkoda. Trybunał Konstytucyjny zwrócił uwagę na fakt, że działania zapobiegawcze „pozwalają z jednej strony na ochronę zagrożonych gatunków, które mogą swobodnie występować w formie dziko żyjącej, z drugiej zaś zapobiegają powstawaniu szkód w gospodarce człowieka lub je minimalizują. W połączeniu z istniejącymi zasadami odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez określone gatunki zwierząt chronionych jest to rozwiązanie realizujące standardy konstytucyjne”.

Obecnie w ramach działań prewencyjnych regionalne dyrekcje ochrony środowiska wydają decyzje umożliwiające realizację czynności mających na celu płoszenie lub niepokojenie gatunków ptaków, w tym również żurawi oraz ptaków krukowatych.

Wśród wymienionych w Pana piśmie gatunków powodujących szkody wskazane zostały również gęsi. Dziko występujące gatunki gęsi, powodujące szkody w uprawach, w polskich warunkach, to w przeważającej większości gatunki łowne – gęgawa (*Anser anser*), gęś białoczelna (*Anser albifrons*), gęś zbożowa (*Anser fabalis*) i gęś tundrowa (*Anser serriristris*). Odszkodowania za szkody wyrządzone w uprawach rolnych przez gatunki łowne wypłacane są co do zasady, jak wspomniano na wstępie, na podstawie przepisów określonych w ustawie Prawo łowieckie. Jednak w powyższych przepisach nie zostały uwzględnione odszkodowania za szkody wyrządzone przez ww. gatunki.

Niemniej zezwolenie na płoszenie gatunków łownych może zostać udzielone na wniosek zainteresowanego, przez marszałka województwa, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego. Zezwolenie na odstrzał redukcyjny osobników gatunków łownych może natomiast zostać udzielone przez starostę, w porozumieniu z Polskim Związkiem Łowieckim, w przypadku zagrożenia w prawidłowym funkcjonowaniu obiektów produkcyjnych i użyteczności publicznej przez zwierzynę.

Dopuszczalna liczebność populacji dzikich zwierząt

Postulat określenia dopuszczalnej liczebności populacji w przypadku wilka i żubra oraz wprowadzania zarządzania ich populacjami wiązałby się bezpośrednio z odgórną redukcją osobników stanowiących nadwyżkę. Postulat ten stoi w sprzeczności z obowiązującymi przepisami prawa i ideą ochrony przyrody.

Informacje odnośnie dopuszczalnej liczebności zwierzyny łownej zostały przedstawione powyżej.

Reasumując uważam, że obecnie należy skoncentrować się na ewentualnym usprawnieniu postępowania w zakresie szacowania szkód i dokonywania wypłat za szkody, ustalonych w obowiązujących przepisach prawa. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji w których pojawiają się realne problemy podczas stosowania istniejących procedur w praktyce.

Jedyną kwestią która wymaga obecnie systemowych rozwiązań jest problem szkód ptasich.

1 ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2023 r., poz. 1082, z późn. zm.)

2 ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.)

5/ 4 kwietnia 2025 r. w Warszawie odbyło się kolejne posiedzenie Rady ds. Młodych Rolników przy Krajowej Radzie Izb Rolniczych VII kadencji.

W trakcie posiedzenia członkowie Rady omówili aktualne wyzwania, m.in. w zakresie monitorowania suszy, funkcjonowania aplikacji suszowej, dostępu do ubezpieczeń upraw czy problemów z potwierdzaniem umów dzierżawy.

Szczególną uwagę poświęcono:

- ü potrzebie zmiany podejścia do monitorowania suszy
- ü udostępnieniu algorytmu wyliczania strat suszowych,
- ü poprawie działania systemu ubezpieczeń rolnych i retencji wodnej

Po zakończeniu obrad członkowie Rady wzięli udział w konferencji pt. „Europa – czas transformacji. Polscy Rolnicy liderami zmian”, która odbyła się w Bibliotece SGGW. Wydarzenie zgromadziło ekspertów, producentów oraz przedstawicieli organizacji rolniczych, stając się przestrzenią debaty o przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej i roli polskiego rolnictwa w zielonej transformacji.

6/ W odpowiedzi na wystąpienie KRIR w sprawie ubezpieczenia roślin sadowniczych od niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, w tym od wiosennych przymrozków MRiRW poinformowało, że wszystkie zakłady ubezpieczeń, z którymi Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podpisał umowę na stosowanie w 2025 r. dopłat do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich zawarły w ofercie ubezpieczenie upraw rolnych od przymrozków wiosennych.

Zgodnie z informacją Polskiej Izby Ubezpieczeń dotowane ubezpieczenie sadów od niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, w tym od przymrozków wiosennych, było oferowane przez zakłady ubezpieczeń podczas jesiennego sezonu sprzedaży.

Zawarcie umów ubezpieczenia było poprzedzone oceną ryzyka, przy której brana była pod uwagę historia szkodowa danego producenta oraz stosowanie środków ograniczających skutki występowania ujemnych temperatur w okresach: rozwijania się pąków kwiatowych, kwitnienia oraz zawiązywania się owoców.

W obecnym sezonie sprzedaży wiosennej większość zakładów ubezpieczeń nie zawiera z sadownikami umów ubezpieczenia obejmujących ochroną ubezpieczeniową to ryzyko. Te zakłady ubezpieczeń, które to robią, unikają rozbudowywania wysokiej ekspozycji.

Na jesienny sezon sprzedaży przygotowywana jest przez zakłady ubezpieczeń oferta sprzedaży zawierająca ubezpieczenie przymrozków wiosennych, które mogą wystąpić w 2026 roku.

Ponadto

COPA-COGECA razem z innymi europejskimi organizacjami rolniczymi i przetwórczymi, zaapelowała do Komisji Europejskiej o uwzględnienie wniosków z ostatnich trzech lat podczas negocjowania nowej fazy Umowy Stowarzyszeniowej z Ukrainą.

Wsparcie dla Ukrainy jest konieczne, ale musi iść w parze z ochroną europejskich rolników i producentów, którzy zmagają się ze skutkami nieograniczonego napływu towarów — m.in. zbóż, cukru, drobiu, jaj, etanolu i miodu.

Spadające ceny, utrata udziału w rynku, rosnące koszty i problemy logistyczne zagrażają egzystencji unijnych gospodarstw rolnych, co może paradoksalnie wzmocnić pozycję Rosji na rynkach światowych.

Dlatego wzywamy do powrotu do systemu kontyngentów taryfowych (TRQ) sprzed wojny — tak, aby współpraca UE-Ukraina opierała się na równowadze, wzajemnych korzyściach i bezpieczeństwie żywnościowym całej Europy.

„Umowa stowarzyszeniowa z Ukrainą: lekcje przeszłości muszą znaleźć odzwierciedlenie w nowej umowie.

Na miesiąc przed wygaśnięciem obecnych autonomicznych środków handlowych (ATM) producenci i przetwórcy rolno-spożywczy z UE wzywają Komisję Europejską do zastanowienia się nad wnioskami z ostatnich trzech lat przy kształtowaniu kolejnej fazy naszych stosunków handlowych z Ukrainą. Celem powinno być zabezpieczenie rentowności ekonomicznej producentów z UE przy jednoczesnym utworzeniu drogi do udanego i przyszłościowego partnerstwa — takiego, które sprzyja synergii i integracji między dwoma potęgami rolniczymi.

Od początku wojny UE uznawała swoją kluczową rolę we wspieraniu Ukrainy w obronie samej siebie, a co za tym idzie, reszty Europy. W tych trudnych czasach stałe wsparcie dla Ukrainy jest niezbędne. Jednak, aby to wsparcie było trwałe — i aby Ukraina ostatecznie zintegrowała się z UE, niezależnie od jej formy — równie ważne jest zapewnienie, aby europejscy rolnicy i producenci nie musieli dźwigać nieproporcjonalnie dużej części ciężaru. W przeciwnym razie ryzykujemy osłabieniem sektora rolnego UE i nieumyślnym wzmocnieniem globalnej pozycji Rosji w dłuższej perspektywie.

Liberalizacja handlu z Ukrainą miała znaczący negatywny wpływ na kilka ważnych sektorów rolnictwa i produkcji w UE. Podczas gdy dostęp Ukrainy do rynku UE miał wspierać jej gospodarkę, rzeczywistość jest taka, że wielu europejskich producentów — szczególnie w sektorach takich jak zboża, cukier, drób, jaja, etanol i miód — zostało poddanych silnej presji. Producenci ci mierzą się ze spadkiem cen z powodu nadpodaży na rynku, malejącego udziału w rynku, ograniczeń logistycznych i rosnących kosztów produkcji spowodowanych wojną, co w konsekwencji zagraża ich rentowności gospodarczej, a jednocześnie pozwala Rosji wykorzystać lukę pozostawioną przez nieobecność Ukrainy na kluczowych rynkach w Afryce Północnej i Azji Południowo-Wschodniej.

Priorytetem jest bardziej niż kiedykolwiek zagwarantowanie, że rentowność gospodarstwa producentów z UE nie będzie zagrożona przez nieograniczony import, przy jednoczesnym wsparciu Ukrainy w odzyskaniu dostępu do jej tradycyjnych rynków. W przeciwnym razie ograniczyłoby to zarówno UE, jak i Ukrainę, dwóch wiodących na świecie producentów rolno-spożywczych, do konkurencyjności w tej samej przestrzeni rynkowej, podważając tym samym długoterminowe interesy strategiczne obu partnerów przed przystąpieniem Ukrainy do UE. Wzywamy zatem do zrewidowanej umowy stowarzyszeniowej ustanawiającej kontyngenty taryfowe podobne do tych sprzed wojny.”

Zachęcamy do odwiedzenia również strony Krajowej Rady Izb Rolniczych — www.krir.pl, gdzie zamieszczane są informacje o działaniach podejmowanych przez samorząd rolniczy oraz o działaniach podejmowanych z zakresu rolnictwa.

Bogdan Kopciński, Wojciech Muczyński
Członkowie Rady Powiatowej
Mazowieckiej Izby Rolniczej z Miasta i Gminy Drobin